

Stosunek do rządu w październiku

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W sondażu¹ przeprowadzonym na mniej więcej tydzień przed dniem wyborów do Sejmu i Senatu praktycznie nie zanotowaliśmy żadnych zmian w ocenach działalności rządu Mateusza Morawieckiego powołanego przez kończący kadencję parlament.

POPARCIE DLA RZĄDU

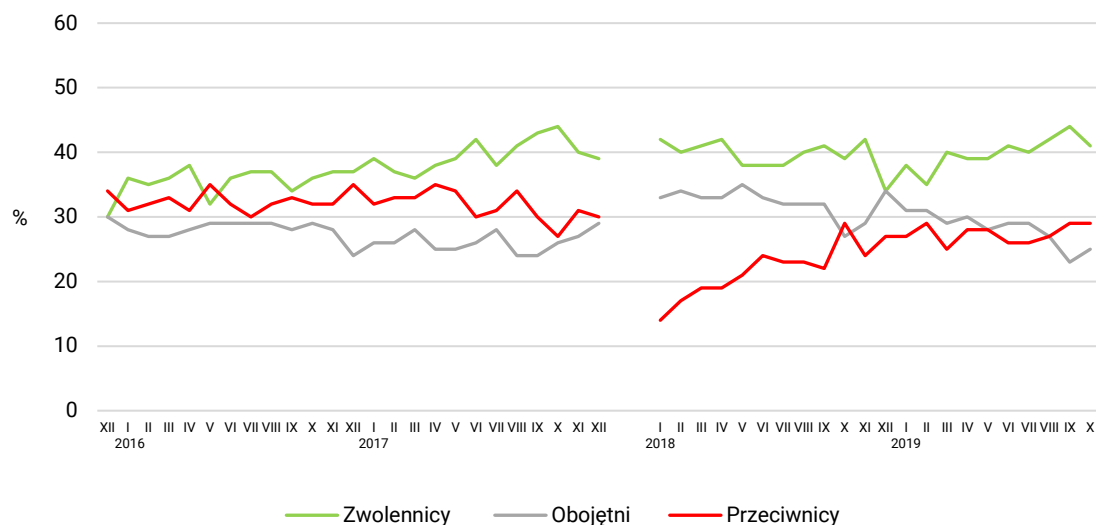
Ponad dwie piąte dorosłych Polaków zalicza się obecnie do zwolenników rządu Mateusza Morawieckiego (41%). W porównaniu z wrześniem odsetek popierających rząd zmniejszył się o 3 punkty procentowe i powrócił do poziomu z okresu czerwiec – sierpień. Jednocześnie jednak nie wzrosła liczba przeciwników obecnego gabinetu (29%), ale jedynie osób deklarujących do niego stosunek obojętny (25%, wzrost o 2 punkty procentowe) bądź niemających zdania w tej sprawie (5%, wzrost o 1 punkt).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018			2019									
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Zwolennicy	39	42	34	38	35	40	39	39	41	40	42	44	41
Przeciwnicy	29	24	27	27	29	25	28	28	26	26	27	29	29
Obojętni	27	29	34	31	31	29	30	28	29	29	27	23	25
Trudno powiedzieć	5	5	5	4	5	6	3	5	4	5	4	4	5

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (353) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganymi komputerowo (CAPI) w dniach 3–10 października 2019 roku na liczącej 1013 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od grudnia 2015 do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Zwolennikami rządu są przede wszystkim osoby o prawicowych poglądach politycznych (75%), kilka razy w tygodniu (74%) lub co najmniej raz na tydzień (57%) uczestniczące w praktykach religijnych. Jako zwolennicy obecnego gabinetu określa się także ponad połowa emerytów (61%), a ogólniej: osób w starszym wieku, powyżej 55. roku życia (w wieku 65 lat i więcej – 58%, 55-64 lata – 53%). Częściej niż przeciętnie sympatykami rządu są też osoby mieszkające na wsi, respondenci z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym (po 48%) oraz ankietowani o średnich dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym (od 1500 do 1999 zł na osobę – 47%), a grupach społeczno-zawodowych – rolnicy (46%).

Największe odsetki przeciwników rządu odnotowujemy z kolei wśród osób o poglądach lewicowych (66%), w ogóle niebiorących udziału w praktykach religijnych (58%), osiągających najwyższe dochody na osobę w rodzinie (ponad 3000 zł *per capita* – 49%), z wyższym wykształceniem (48%), mieszkających w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców (powyżej 500 tys. mieszkańców – 46%, od 100 do 499 tys. – 43%). W grupach społeczno-zawodowych najwięcej osób przeciwnych polityce obecnego gabinetu notujemy wśród kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (53%), pracujących na własny rachunek (50%) oraz pracowników administracyjno-biurowych (43%).

W największym stopniu obojętni wobec rządu są ankietowani negatywnie oceniający swoją sytuację materialną (48%), osiągający najniższe dochody – poniżej 999 zł – na osobę w rodzinie (41%), a także najmłodsi respondenci – w wieku od 18 do 24 lat (44%), zaś w grupach społeczno-zawodowych: pracownicy usług (41%), bezrobotni oraz uczniowie i studenci (po 39%) – zob. tabelę aneksową 1.

Silne zróżnicowania polityczne leżące u podłoża deklarowanego stosunku do rządu Mateusza Morawieckiego znajdują wyraz w poglądach elektoratów poszczególnych komitetów wyborczych startujących w październikowych wyborach parlamentarnych. Najwięcej przeciwników rządu znajdujemy wśród wyborców KW Koalicja Obywatelska (76%) i KW SLD (71%), zwolenników z kolei jest najwięcej w elektoracie KW PiS (81%).

TABELA 2

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego? Czy jest Pan(i) jego:			
	zwolennikiem	przeciwnikiem	czy też Pana(i) stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego jest obojętny	Trudno powiedzieć
	w procentach			
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	81	1	17	2
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	9	76	14	1
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej (Lewica – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	7	71	18	4
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	28	50	22	0
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	21	46	27	6
Niezdecydowani, na kogo głosować	22	33	38	7
Niezamierzający głosować	19	17	52	12

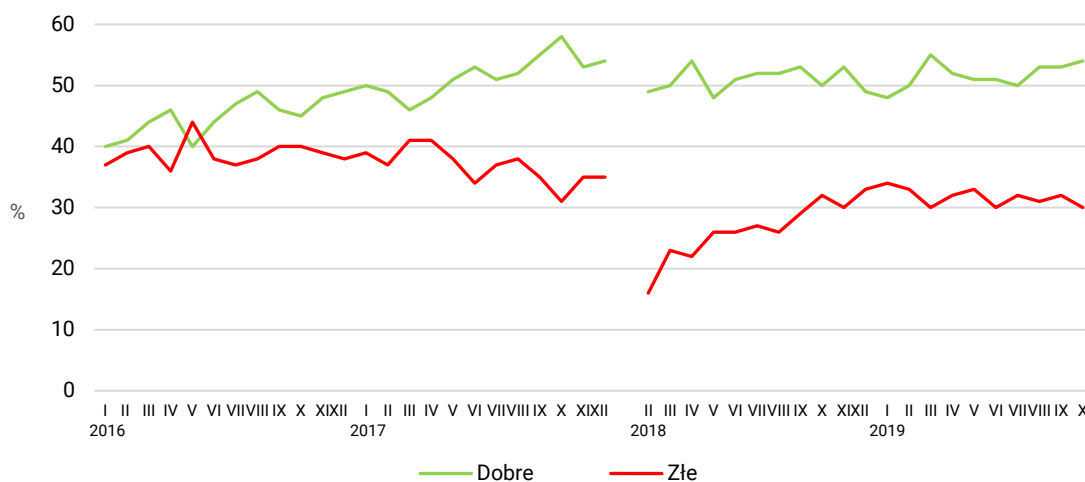
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Oceny działalności rządu pozostają praktycznie na takim samym poziomie jak w ubiegłym miesiącu. Ponad połowa respondentów pozytywnie ocenia efekty działań urzędującego gabinetu (54%, wzrost o 1 punkt), a niespełna jedna trzecia – negatywnie (30%, spadek o 2 punkty). Sprecyzowanej opinii w tej sprawie nie ma 16% ankietowanych (wzrost o 1 punkt).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2018			2019										
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
	w procentach													
Dobrze	50	53	49	48	50	55	52	51	51	50	53	53	54	
Źle	32	30	33	34	33	30	32	33	30	32	31	32	30	
Trudno powiedzieć	18	17	18	18	17	15	16	16	19	18	16	15	16	

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od stycznia 2016 do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Podobnie jak w przypadku deklarowanego poparcia dla rządu także oceny jego działalności są zróżnicowane ze względu na wiek badanych. Starsi respondenci – powyżej 55. roku życia – w zdecydowanej większości pozytywnie oceniają wyniki działalności rządu. Młodszy częściej są bardziej krytyczni, choć także wśród nich przeważają opinie pozytywne. Wyraźnie częściej niż inni badani działania rządu źle oceniają mieszkańcy największych miast: połowa z nich wyraża opinię negatywną. Wśród mieszkańców mniejszych miejscowości mniej lub bardziej wyraźnie przeważają oceny pozytywne. Najlepszego zdania o działalności rządu Mateusza Morawieckiego są ankietowani mieszkający na wsi oraz w miastach do 100 tys. mieszkańców. W większej części krytycznie wobec działalności obecnego gabinetu są nastawione osoby z wyższym wykształceniem, z kolei niższe wykształcenie sprzyja bardziej pozytywnemu stosunkowi do działalności rządu. Wyjątkowo dobrze efekty jego pracy oceniają emeryci oraz robotnicy niewykwalifikowani i rolnicy. Negatywnie wypowiadają się na ten temat najczęściej przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem, osoby pracujące na własny rachunek oraz pracownicy administracyjno-biurowi – zob. tabelę aneksową 2.

Jednak, podobnie jak w deklarowanym stosunku do rządu, największe zróżnicowania ocen związane są z kwestiami politycznymi i światopoglądowymi. Z działań gabinetu premiera Morawieckiego zadowoleni są zwolennicy prawicy oraz respondenci regularnie (co najmniej raz w tygodniu) uczestniczący w praktykach religijnych. Wyniki działalności rządu pozytywnie oceniają niemal wszyscy ankietowani zamierzający głosować na KW Prawo i Sprawiedliwość. Również wśród niezdecydowanych wyborców, którzy nie wiedzą, na kogo zagłosują, a także wśród osób biernych politycznie, które w ogóle nie wybierają się na wybory, w niewielkim stopniu przeważają oceny pozytywne. Elektoraty pozostałych ugrupowań w połowie (KW Polskie Stronnictwo Ludowe

i KW Konfederacja) lub niespełna trzech czwartych (KKW Koalicja Obywatelska i KW Sojusz Lewicy Demokratycznej) wystawiają rządowi negatywne noty.

TABELA 4

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	92	2	6
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	17	74	9
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej (Lewica – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	20	71	8
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	37	52	11
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	36	50	14
Niezdecydowani, na kogo głosować	39	31	30
Niezamierzający głosować	40	22	38

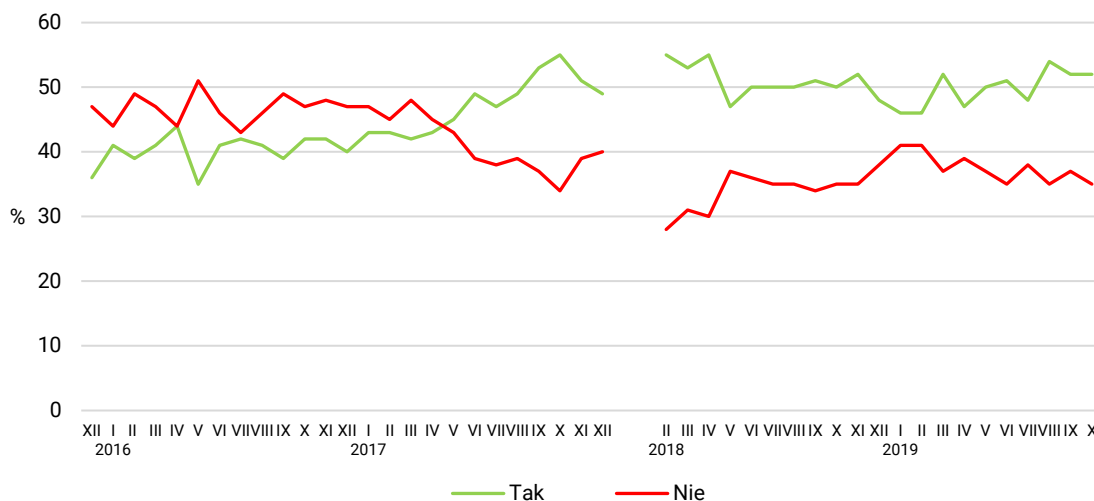
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

W październiku również bez zmian pozostają oceny polityki gospodarczej rządu Mateusza Morawieckiego. Obecnie – tak jak miesiąc wcześniej – 52% badanych uważa, że stwarza ona szanse poprawy sytuacji gospodarczej w naszym kraju. Przeciwnie zdanie na ten temat ma 35% respondentów (spadek o 2 punkty procentowe).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018			2019									
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Tak	50	52	48	46	46	52	47	50	51	48	54	52	52
Nie	35	35	38	41	41	37	39	37	35	38	35	37	35
Trudno powiedzieć	15	13	14	13	13	11	14	13	14	14	11	11	13

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Od grudnia 2015 do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

W przypadku ocen polityki gospodarczej rządu obserwujemy podobne zależności jak w kwestiach wyżej analizowanych. Największe są różnicowania ocen w zależności od deklarowanych poglądów politycznych oraz częstości udziału w praktykach religijnych. O tym, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej w kraju, jest przekonanych aż 81% prawicowców, 77% badanych uczestniczących w praktykach religijnych raz w tygodniu oraz 62% chodzących do kościoła raz na tydzień. Optymistami pod tym względem są także osoby starsze, powyżej 55. roku życia (62% w grupie powyżej 65. roku życia, 60% w grupie 55-64 lata), mieszkańcy wsi (61%) oraz ankietowani z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (65%) i zasadniczym zawodowym (59%). Im niższe dochody na osobę w gospodarstwie domowym, tym bardziej optymistyczna ocena polityki gospodarczej rządu Mateusza Morawieckiego – wśród zarabiających najmniej *per capita* 61% pozytywnie ocenia gospodarczy wymiar aktywności rządu. Spośród wszystkich wyróżnionych grup społeczno-zawodowych z opinią, że polityka rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej, najczęściej zgadzają się emeryci (65%), robotnicy niewykwalifikowani (64%), pracownicy usług (59%) i bezrobotni (57%).

Z kolei odpowiedzi negatywnych częściej niż inni udzielali przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (56%), badani pracujący na własny rachunek (52%), średni personel, technicy (48%), pracownicy administracyjno-biurowi oraz uczniowie i studenci (po 46%) – zob. tabelę aneksową 3.

Pozytywnie politykę rządu oceniają niemal wszyscy (90%) ankietowani zapowiadający oddanie swego głosu w wyborach na KW Prawo i Sprawiedliwość. W nieco większej części pozytywne opinie na ten temat przeważają jeszcze wśród osób niewybierających się na wybory.

TABELA 6

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	90	4	6
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	12	80	8
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej (Lewica – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	21	65	14
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	28	67	5
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	29	57	14
Niezdecydowani, na kogo głosować	36	44	20
Niezamierzający głosować	38	32	30

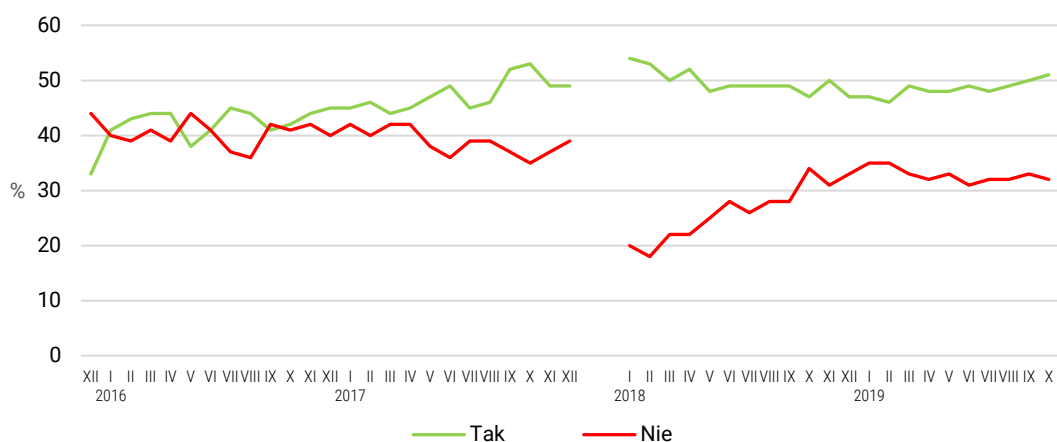
W przypadku elektoratów pozostałych partii oraz niezdecydowanych, na kogo głosować, w tej kwestii przeważa sceptycyzm. Najbardziej krytycznie nastawieni są zwolennicy KKW Koalicja Obywatelska – aż 80% ma negatywne zdanie o polityce gospodarczej rządu.

AKCEPTACJA PREMIERA

Tak jak w ubiegłym miesiącu połowa ankietowanych (51%) zadeklarowała zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki. W roli premiera nie aprobeuje go 32% badanych (spadek o 1 punkt), 17% nie ma sprecyzowanej opinii w tej sprawie.

CBOS

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Od grudnia 2015 do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018			2019									
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Tak	47	50	47	47	46	49	48	48	49	48	49	50	51
Nie	34	31	33	35	35	33	32	33	31	32	32	33	32
Trudno powiedzieć	19	19	20	18	19	18	20	19	20	20	19	17	17

Również akceptacja osoby premiera jest związana przede wszystkim z poglądami politycznymi i częstością praktyk religijnych. Aprobatę dużo częściej wyrażają badani regularnie uczestniczący w praktykach religijnych niż niebiorący w nich udziału. Jest ona również zdecydowanie częstsza wśród zwolenników prawicy niż innych opcji politycznych. Zadowolenie z osoby szefa rządu częściej deklarują starsi badani, a także mieszkańcy mniejszych miejscowości (w tym szczególnie wsi), respondenci z niższym poziomem wykształcenia oraz uzyskujący mniejsze dochody *per capita*. Wśród przedstawicieli grup społeczno-zawodowych najczęściej na stanowisku premiera aprobują Mateusza Morawieckiego emeryci (67%) i robotnicy niewykwalifikowani (62%). Natomiast z faktu, że jest on premierem, nie są zadowolone w większej części osoby pracujące na własny rachunek (58%), kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (47%) oraz pracownicy administracyjno-biurowi (43%) – zob. tabelę aneksową 4.

Zadowolenie z Mateusza Morawieckiego jako szefa rządu deklaruje aż 90% respondentów zapowiadających głosowanie na KW Prawo i Sprawiedliwość. Częściej pozytywnie niż negatywnie jest on oceniany także przez badanych biernych politycznie. W elektoratach pozostałych komitetów oraz wśród niezdecydowanych wyborców dominuje niezadowolenie z osoby premiera – najwyższe w elektoratach KW Koalicja Obywatelska i KW Sojusz Lewicy Demokratycznej.

TABELA 8

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	90	4	7
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	11	77	12
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej (Lewica – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	18	66	16
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	23	54	22
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	34	52	15
Niezdecydowani, na kogo głosować	28	36	36
Niezamierzający głosować	38	23	38

Tuż przed wyborami, w trakcie najbardziej intensywnej części kampanii wyborczej opinie Polaków na tematy polityczne, w tym także oceny rządu, okazały się już ustalone i utrwalone. Podobnie jak układ sił na scenie politycznej, także rozkład opinii o działalności rządu, jego polityce gospodarczej oraz osobie premiera był niemal taki sam jak w ubiegłym miesiącu. Minimalnie obniżyła się jedynie liczba zwolenników rządu, jednak liczba jego przeciwników pozostaje taka sama jak we wrześniu, wzrósł jedynie poziom deklarowanej wobec niego obojętności.

Opracował

Krzysztof Pankowski